HENKINEN VÄKIVALTA PARISUHTEESSA

Kyselyn tuloksia 2023

Naisten Linja

PARISUHDEKESKUS Kataja

MIESSAKIT RY

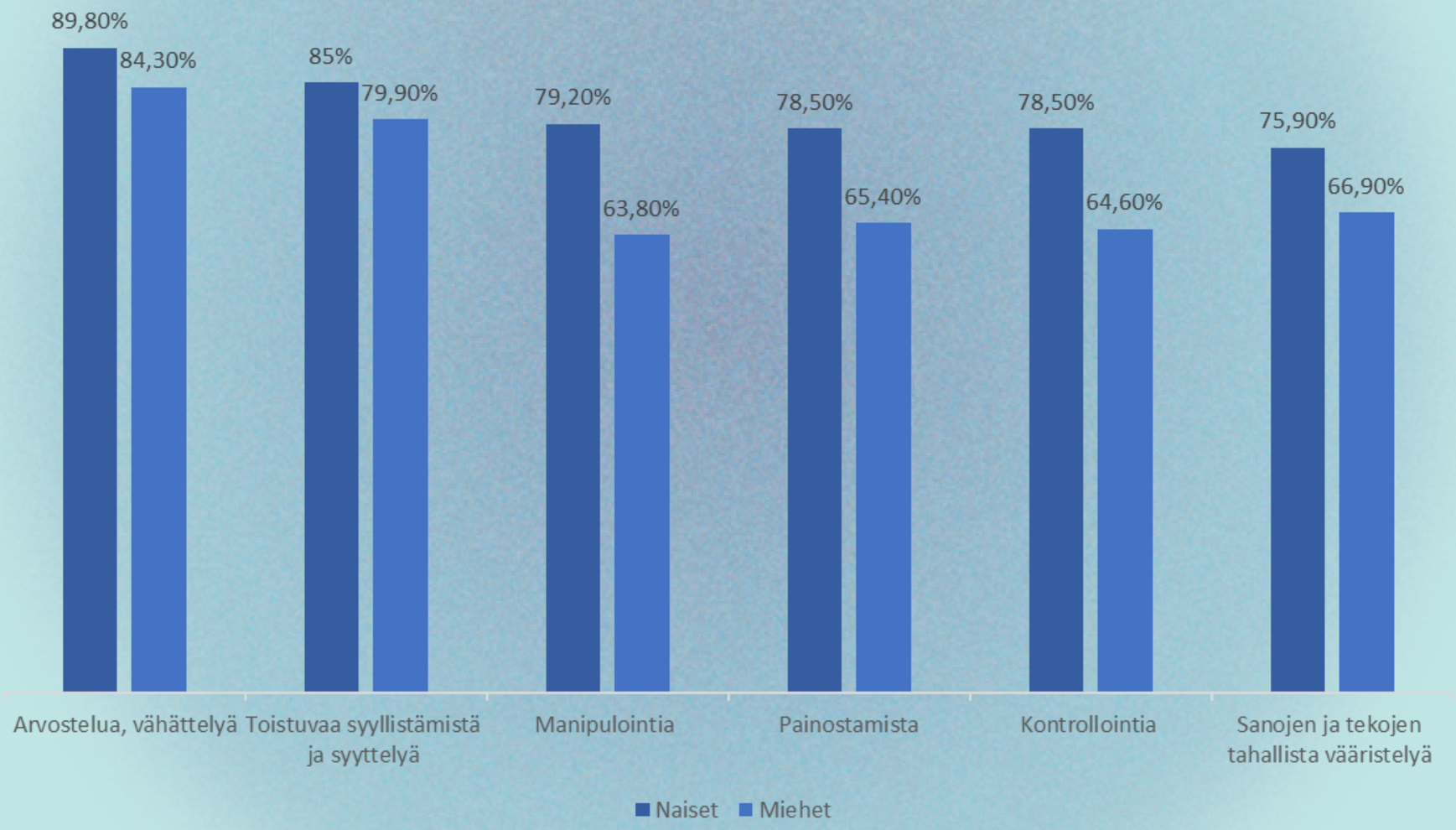
Taustaa

Parisuhdekeskus Katajan, Naisten Linja Suomessa ry:n ja Miessakit ry:n toteuttamaan tuoreeseen kyselyyn henkisestä väkivallasta parisuhteessa vastasi lähes 1300 henkisen väkivallan kokijaa.

Kysely toteutettiin kesän 2023 aikana verkossa ja sen tulokset julkaistiin 7.11.2023.

Yleisimmät henkisen väkivallan muodot

Suhteissa voi olla vaikeaa tunnistaa, missä menee riitelyn ja henkisen väkivallan raja. Riitelyyn verrattuna henkiseen väkivaltaan liittyy kokemus epätasa-arvosta ja vääristyneestä valta-asemasta.

Laura Huuskonen Parisuhdekeskus Kataja ry:stä.

Henkisen väkivallan kokemukset ovat yleisiä sekä naisilla että miehillä. Sukupuolten kokemusten välillä on kuitenkin myös eroja.

- **Naiset** kokivat selvästi useammin väkivallalla uhkailua ja vainoamista sekä ulkonäön arvostelua.
- **Miehille** yleisempi henkisen väkivallan kokemus oli lapsen vieraannuttaminen, joka voi ilmetä yhteydenpidon tai näkemisen estämisenä ja pahan puhumisena toisesta vanhemmasta.

Huoltajuus- ja tapaamisoikeuskysymyksiin liittyvät uhkailu, hankaloittamiset ja vieraannuttaminen näyttävät kyselyn perustella valitettavan yleisiltä. Samat ilmiöt ovat usein esillä meille asiakkaaksi hakeutuvilla miehillä.

Antti Alén Miessakit ry:stä.

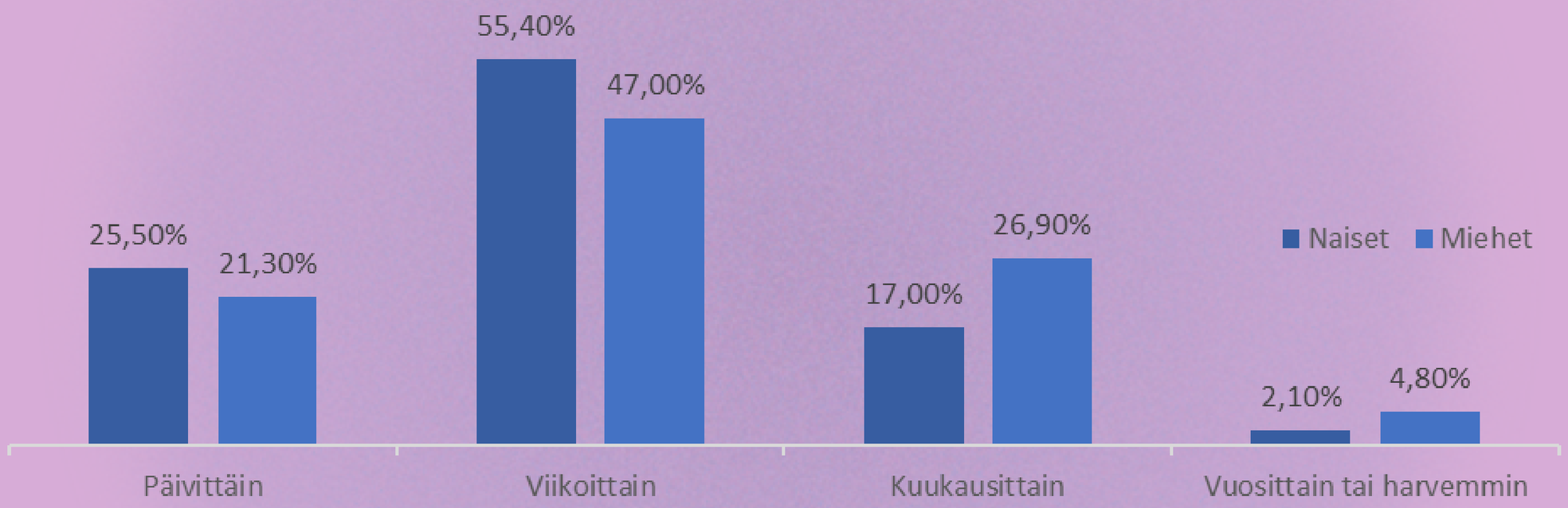

Naiset kokevat tyypillisesti toistuvaa ja vakavaa henkistä väkivaltaa. Se tiedetään aiemmista selvityksistä, ja se näkyy myös tämän kyselyn tuloksissa. Joka toinen naisvastaaja oli kokenut väkivallalla uhkailua ja yli 40 prosenttia oli joutunut vainoamisen kohteeksi.

Naisten Linjan toiminnanjohtaja Katju Aro.

Henkisen väkivallan kesto ja toistuvuus

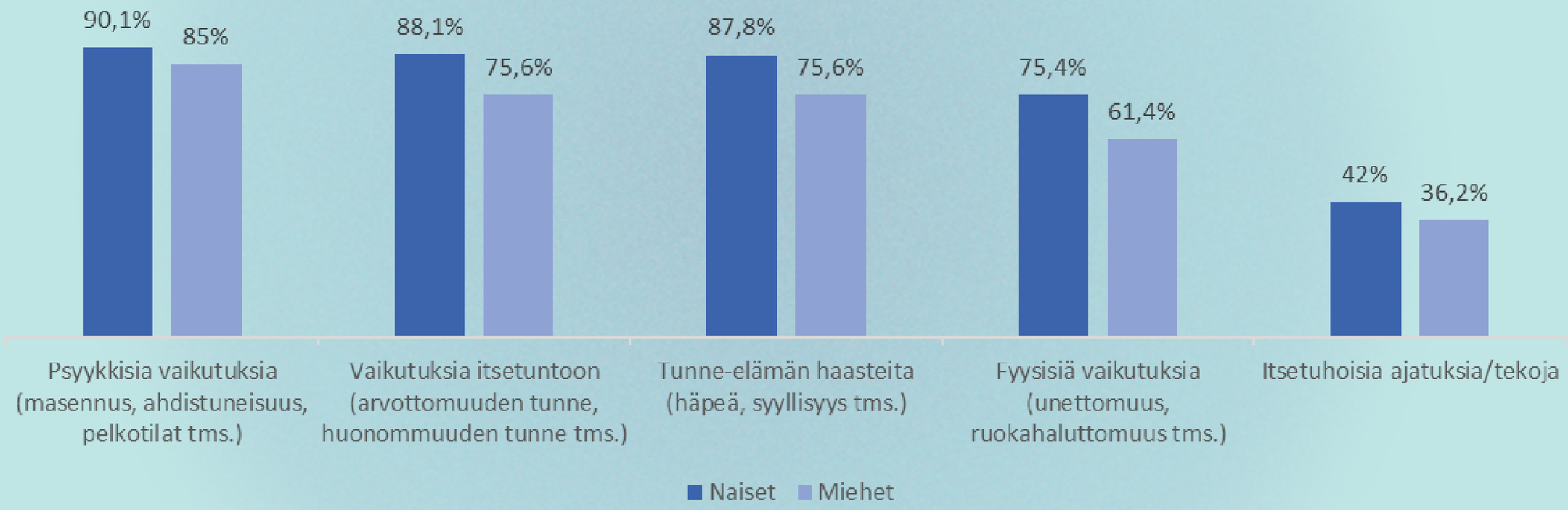

Kyselyn tulokset henkisen väkivallan toistuvuudesta ja laajuudesta ovat erittäin huolestuttavia. Vastaajat olivat kokeneet henkistä väkivaltaa pitkään ja usein. Kolme neljästä vastaajasta oli kokenut väkivaltaa vähintään kerran viikossa. Puolet kertoi kokeneensa väkivaltaa yli viiden vuoden ajan.

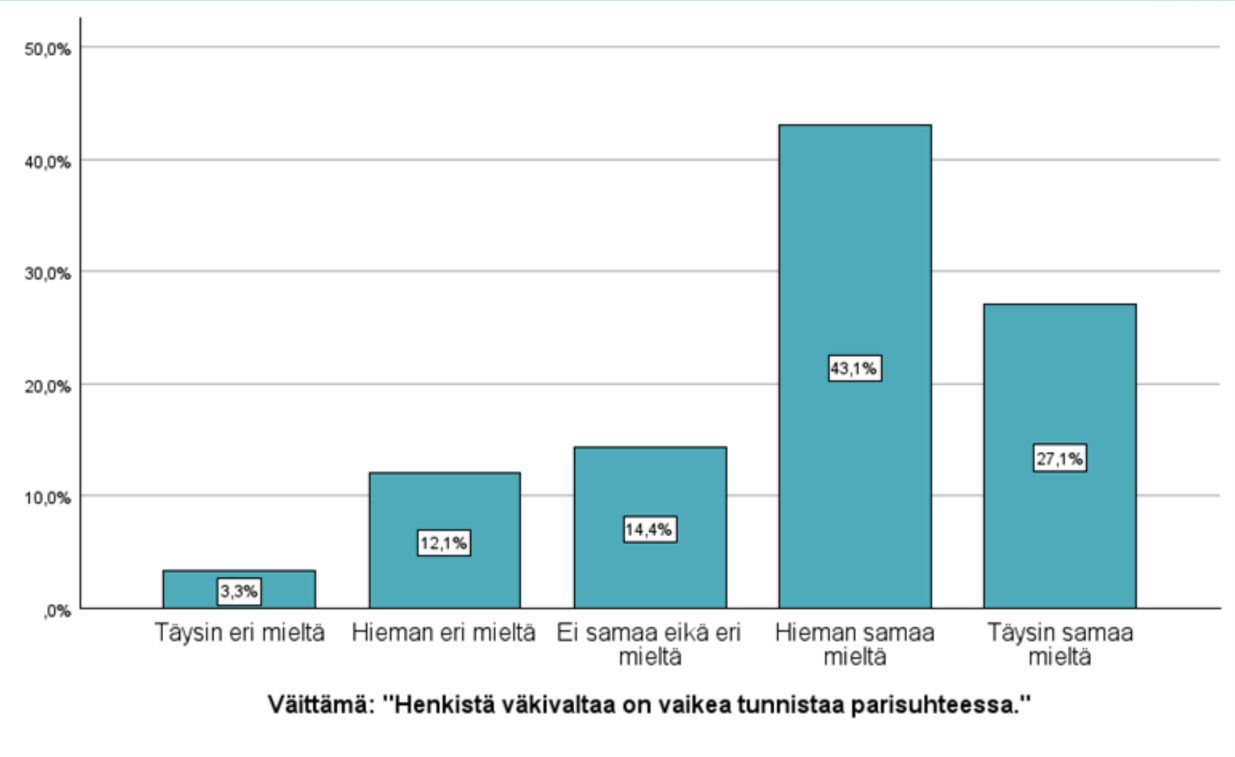
Parisuhdekeskus Kataja ry:n asiantuntija Laura Huuskonen.

Yleisimmät henkisen väkivallan vaikutukset

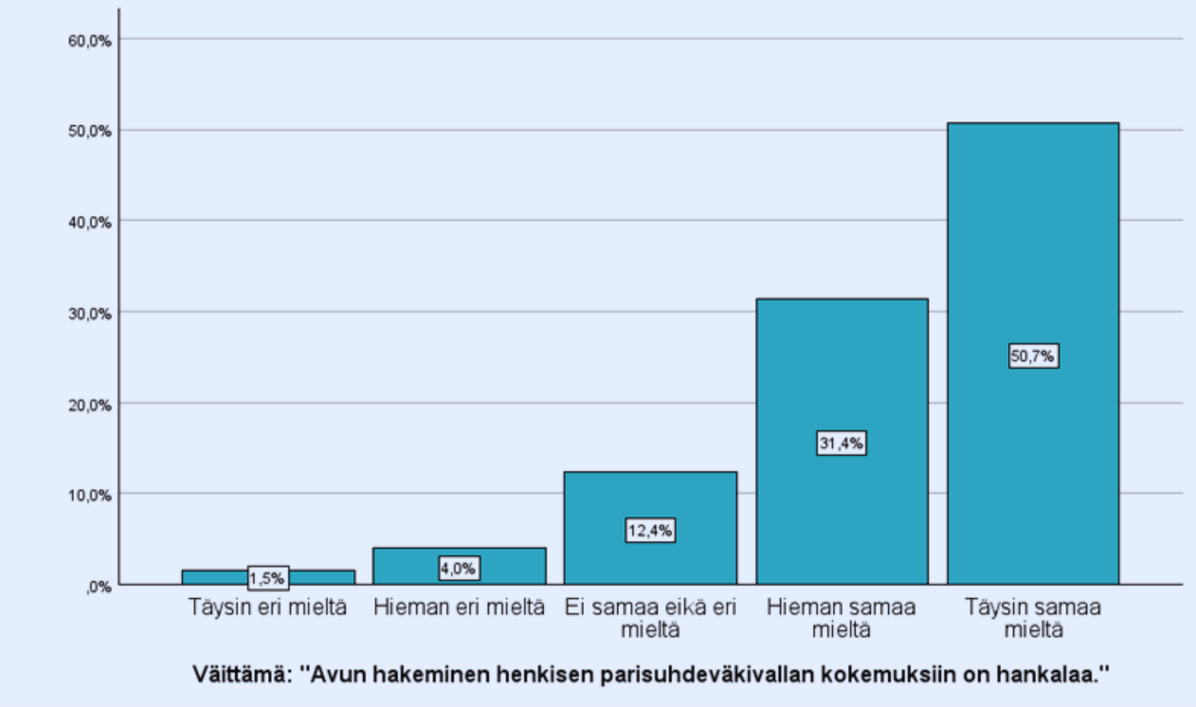

HENKISTÄ VÄKIVALTAA ON VAIKEA TUNNISTAA PARISUHTEESSA

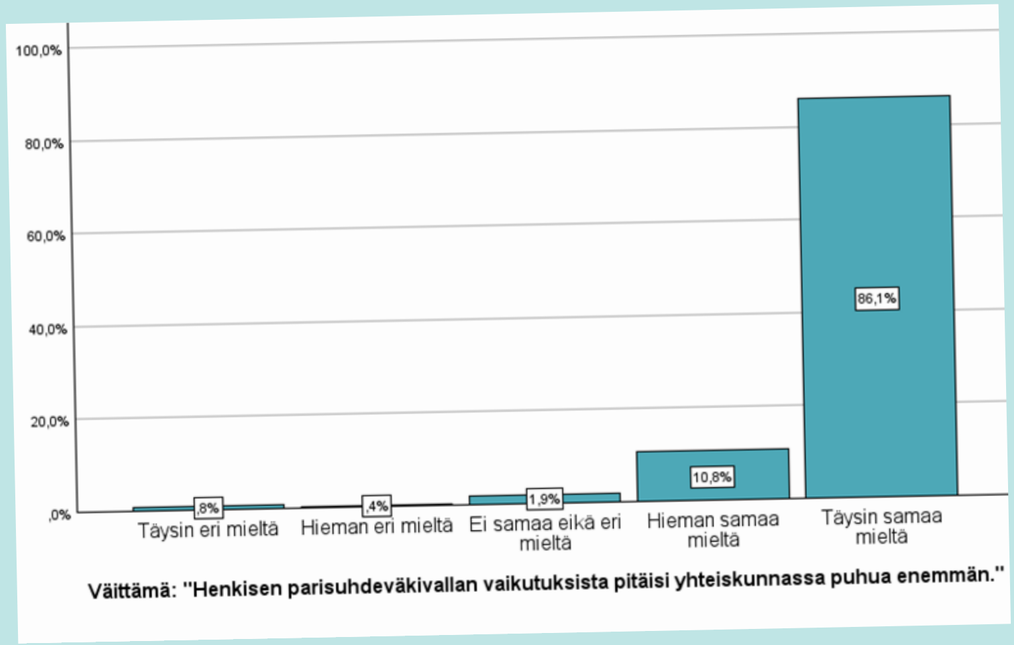
Selkeä enemmistö kertoi, että henkisen väkivallan tunnistaminen parisuhteessa on vaikeaa. Suuri osa oli tunnistanut joutuneensa henkisen väkivallan kohteeksi vasta parisuhteen päättymisen jälkeen. Osa kuvaa tapahtumien aikana syyllistäneensä itseään.

AVUN HAKEMINEN HENKISEN PARISUHDEVÄKIVALLAN KOKEMUKSIIN KOETAAN HANKALAKSI

Vastaajista suurin osa mieltää avun hakemisen henkisen parisuhdeväkivallan kokemuksiin hankalaksi. Naisvastaajat olivat kertoneet väkivallasta miehiä useammin ja useammalle taholle. Miehistä lähes kolmannes ei ollut kertonut väkivallasta kenellekään.

Useilla vastaajilla oli kielteisiä kokemuksia avun saannista. Vastaajien mukaan auttavat tahot eivät aina tunnistaneet henkistä väkivaltaa tai ottaneet sitä vakavasti.

HENKISEN PARISUHDEVÄKIVALLAN VAIKUTUKSISTA PITÄISI PUHUA ENEMMÄN YHTEISKUNNASSAMME

Viranomaisten ja eri auttajatahojen on pystyttävä nykyistä paremmin tunnistamaan henkinen väkivalta väkivallaksi.

Häpeä ja pelko estävät monia hakemasta apua. Kokemus avun hakemisen epäonnistumisesta voi syventää ahdingon tunnetta ja olla syy miksei apua haeta uudelleen.

LOPUKSI

Jotta henkinen väkivalta voidaan tunnistaa paremmin ihmissuhteissa ja läpi palvelujärjestelmän, tarvitsemme lisää tietoa niin apua tarjoavista tahoista, kuin tietoa, joka tekee ilmiötä ymmärrettävämmäksi.

Ohessa toimijoita, jotka tarjoavat apua henkisen väkivallan teemoissa.

Nollalinja on valtakunnallinen, maksuton auttava puhelin kaikille, jotka ovat läheisessä ihmissuhteessaan kokeneet väkivaltaa tai sen uhkaa.
Naisten Linja tarjoaa apua väkivaltaa kokeneille naisille.
Miessakit on miesten henkistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva ja parantava kansalais- ja asiantuntijajärjestö.
Lyömätön Linja – tarkoitettu henkilöille, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheessään tai muussa läheisessä suhteessa.
Nettiturvakoti auttaa väkivallan kaikkia osapuolia, ja voit keskustella joko ammattiauttajan tai samaa kokeneiden kanssa.

Tämä kysely toteutettiin verkkokyselynä kevään ja kesän 2023 aikana. Kyselyyn vastasi 1292 henkilöä. Vastaajista suurin osa oli iältään 26–45-vuotiaita. Yleisin ikäluokka oli 36–45 vuotta (34,8 % vastaajista). Vastaajista suurin osa oli naisia, 78 prosenttia. Miesvastaajia oli 20 prosenttia.